

HISTORIA DA FILOSOFÍA

O exame consta de 4 preguntas compostas por comentario de texto filosófico e desenvolvemento dun tema. Deberá contestar **UNHA DAS CATRO PREGUNTAS**. Se responde máis preguntas das permitidas, **só será corrixida a primeira respondida**.

PREGUNTA 1. Responda os dous apartados:

1.1. Comente o fragmento proposto e, a partir do comentario, desenvolva a cuestión: “Platón: antropoloxía e política”. (6 puntos: 3 para o comentario e 3 para a cuestión).

Sería longo e traballoso explicar como é a alma; pero comparala con outras cousas, dicir a que se parece, iso xa é asunto humano, máis breve. Poderíamos dicir que se parece a unha forza que, como se nacesen xuntas, leva unha xugada alada e o seu auriga. Os cabalos e os aurigas dos deuses son todos bos na súa caste, mentres que a dos outros é produto dunha mestura. No que a nós respecta, hai, en primeiro lugar, un condutor que guía unha xugada de cabalos, dos que un é bo e fermoso e o outro todo o contrario, como tamén a súa orixe. O seu manexo será, polo tanto, duro e difícil. E agora, precisamente, hai que tentar dicir de ónde lle vén ó que vive a denominación de mortal e inmortal. Todo o que é alma ten da súa conta o inanimado, e percorre o ceo, ás veces tomando unha forma, outras veces outra. Se é perfecta e alada, suca as alturas e goberna no Cosmos. Pero a que perdeu as súas ás vai á deriva, ata que se aferra a algo sólido, onde se instala e se apodera dun corpo terrestre que parece moverse en virtude da forza daquela. Este composto, mestura de alma e corpo, recibe o nome de ser vivo e é por definición mortal. (...)

Consideremos a causa da perda das ás, o motivo polo que se desprenden da alma. É algo coma o seguinte: o poder natural da á é erguer o que é pesado, levándoo cara a arriba, cara ó lugar no que habitan os deuses. De todo o que ten que ver co corpo, isto é o que máis relación ten co divino. E o divino é fermoso, sabio, bo e outras cousas polo estilo. A plumaxe da alma aliméntase disto e medra con isto; pero co malo e torpe, ensómese e acaba.

(PLATÓN: *Fedro*, 246a-247c)

1.2. Explique un dos tres temas: (4 puntos)

- 1.2.1. O liberalismo político de Locke.
- 1.2.2. Os límites do coñecemento en Kant.
- 1.2.3. Alienación e ideoloxía en Marx.

PREGUNTA 2. Responda os dous apartados:

2.1. Comente o fragmento proposto e, a partir do comentario, desenvolva a cuestión: “O problema Razón/Fe na Filosofía Medieval”. (6 puntos: 3 para o comentario e 3 para a cuestión)

Malia que a citada verdade da fe cristiá exceda a capacidade da razón humana, aínda así, aquelas que son inspiradas pola razón de xeito natural, non poden ser contrarias a esta verdade. Pois o que é innato á razón por natureza é evidente que é extremadamente veraz, ata tal punto que non é posible pensar que sexa falso. E tampouco é lícito crer que é falso o que se ten a partir da fe, logo de ser confirmado de maneira tan evidente por Deus. Así pois, xa que só o falso é contrario ó verdadeiro, como se demostra claramente ó examinar as súas definicións, é imposible que a citada verdade da fe sexa contraria a estes principios que a razón coñece por natureza.

(...) E o coñecemento dos principios que nos son coñecidos por natureza foi inspirado en nós por Deus, xa que el mesmo é o autor da nosa natureza. (...) Logo, o que se obtén da revelación divina mediante a fe non pode ser contrario ó coñecemento natural. (TOMÉ DE AQUINO: *Suma contra os xentís*, Libro 1, cap. 7).

2.2. Explique un dos tres temas: (4 puntos)

- 2.2.1. Hume: crítica das ideas de substancia e causalidade.
- 2.2.2. Razón e progreso na Ilustración.
- 2.2.3. Nietzsche: crítica da cultura occidental.

PREGUNTA 3. Responda os dous apartados:

**3.1. Comente o fragmento proposto e, a partir do comentario, desenvolva a cuestión: “A lei moral en Kant”.
(6 puntos: 3 para o comentario e 3 para a cuestión)**

*Deber é a necesidade dunha acción por respecto á lei.
(...)*

O valor moral da acción non reside, por tanto, no efecto que dela se espera e tampouco en ningún principio da acción que precise tomar prestada a súa motivación daquel efecto esperado. (...)

Pero, que clase de lei pode ser esa cuxa representación, mesmo sen tomar en consideración o efecto que dela agardamos, ten que determinar a vontade, a fin de que esta poida chamarse boa absolutamente e sen reservas? Tendo eu desposuído á vontade de todos os estímulos que poderían afastala da observancia dunha lei calquera, nada máis resta que a conformidade a unha lei universal das accións en xeral, a cal unicamente debe servir á vontade como principio; é dicir, eu debo conducirme sempre unicamente de xeito *que eu poida tamén querer que a miña máxima se torne en lei universal.*”

(KANT, I.: *Fundamentación da metafísica dos costumes*, 1977, cap. 1).

3.2. Explique un dos tres temas: (4 puntos)

- 3.2.1. A orixe do cosmos na corrente presocrática.
- 3.2.2. Realidade e coñecemento en Platón.
- 3.2.3. Alienación e ideoloxía en Marx.

PREGUNTA 4. Responda os dous apartados:

**4.1. Comente o fragmento proposto e, a partir do comentario, desenvolva a cuestión: “Hume: crítica das ideas de substancia e causalidade”.
(6 puntos: 3 para o comentario e 3 para a cuestión).**

Todos os nosos razoamentos concernentes a feitos son da mesma natureza. E neles suponse constantemente que hai unha conexión entre o feito presente e ese que se infire del. Se non houberse nada que os ligase, a inferencia sería completamente precaria. (...) Se analizamos todos os demais razoamentos desta natureza, atoparemos que están baseados na relación de causa e efecto (...).

Aventurarei a afirmar, como proposición xeral que non admite excepcións, que o coñecemento desta relación non se acada en ningún caso por razoamentos *a priori*, senón que procede da experiencia, na que achamos que uns obxectos particulares calquera están continuamente unidos entre si.

(HUME: *Investigación sobre o coñecemento humano*, Sección IV, Parte I).

4.2. Explique un dos tres temas: (4 puntos)

- 4.2.1. Dialéctica socrática e relativismo dos sofistas.
- 4.2.2. Ética e política en Aristóteles.
- 4.2.3. Nietzsche: crítica da cultura occidental.

HISTORIA DA FILOSOFÍA

El examen consta de 4 preguntas compuestas por comentario de texto filosófico y desarrollo de un tema. Deberá contestar **UNA DE LAS CUATRO PREGUNTAS**. Si responde a más preguntas de las permitidas, **solo se corregirá la primera respondida**.

PREGUNTA 1. Responda los dos apartados:

1.1. Comente el fragmento propuesto y, a partir del comentario, desarrolle la cuestión: “Platón: antropología y política”. (6 puntos: 3 para el comentario y 3 para la cuestión)

Cómo es el alma, requeriría toda una larga y divina explicación; pero decir a qué se parece, es ya asunto humano y, por supuesto, más breve. Podríamos entonces decir que se parece a una fuerza que, como si hubieran nacido juntos, lleva a una yunta alada y su auriga. Pues bien, los caballos y los aurigas de los dioses son todos ellos buenos, y buena su casta, la de los otros es mezclada. Por lo que a nosotros se refiere, hay, en primer lugar, un conductor que guía un tronco de caballos y, después, estos caballos de los cuales uno es bueno y hermoso, y está hecho de esos mismos elementos, y el otro de todo lo contrario, como también su origen. Necesariamente, pues, nos resultará difícil y duro su manejo. Y ahora, precisamente, hay que intentar decir de dónde le viene al viviente la denominación de mortal e inmortal. Todo lo que es alma tiene a su cargo lo inanimado, y recorre el cielo entero, tomando unas veces una forma y otras otra. Si es perfecta y alada, surca las alturas, y gobierna todo el Cosmos. Pero la que ha perdido sus alas va a la deriva, hasta que se agarra a algo sólido, donde se asienta y se hace con cuerpo terrestre que parece moverse a sí mismo en virtud de la fuerza de aquélla. Este compuesto, cristalización de alma y cuerpo, se llama ser vivo, y recibe el sobrenombre de mortal. (...)

Consideremos la causa de la pérdida de las alas, y por la que se le desprenden al alma. Es algo así como lo que sigue. El poder natural del ala es levantar lo pesado, llevándolo hacia arriba, hacia donde mora el linaje de los dioses. En cierta manera, de todo lo que tiene que ver con el cuerpo, es lo que más unido se encuentra a lo divino. Y lo divino es bello, sabio, bueno y otras cosas por el estilo. De esto se alimenta y con esto crece, sobre todo, el plumaje del alma; pero con lo torpe y lo malo y todo lo que le es contrario, se consume y acaba. (PLATÓN: *Fedro*, 246a-247c)

1.2. Explique uno de los tres temas: (4 puntos)

- 1.2.1. El liberalismo político de Locke.
- 1.2.2. Los límites del conocimiento en Kant.
- 1.2.3. Alienación e ideología en Marx.

PREGUNTA 2. Responda los dos apartados:

2.1. Comente el fragmento propuesto y, a partir del comentario, desarrolle la cuestión: “El problema Razón/Fe en la Filosofía Medieval”. (6 puntos: 3 para el comentario y 3 para la cuestión)

Aunque la citada verdad de la fe cristiana exceda la capacidad de la razón humana, no por eso las verdades racionales son contrarias a las verdades de fe. Lo naturalmente innato en la razón es tan verdadero, que no hay posibilidad de pensar en su falsedad. Y menos aún es lícito creer falso lo que poseemos por la fe, ya que ha sido confirmado tan evidentemente por Dios. Luego como solamente lo falso es contrario a lo verdadero, como claramente prueban sus mismas definiciones, no hay posibilidad de que los principios racionales sean contrarios a la verdad de la fe.

(...) El conocimiento natural de los primeros principios ha sido infundido por Dios en nosotros, ya que Él es autor de nuestra naturaleza. (...) En consecuencia, las verdades que poseemos por revelación divina no pueden ser contrarias al conocimiento natural. (TOMÁS DE AQUINO: *Suma contra los gentiles*, Libro 1, cap. 7).

2.2. Explique uno de los tres temas: (4 puntos)

- 2.2.1. Hume: crítica de las ideas de sustancia y causalidad.
- 2.2.2. Razón y progreso en la Ilustración.
- 2.2.3. Nietzsche: crítica de la cultura occidental.

PREGUNTA 3. Responda los dos apartados:

**3.1. Comente el fragmento propuesto y, a partir del comentario, desarrolle la cuestión: “La ley moral en Kant”.
(6 puntos: 3 para el comentario y 3 para la cuestión)**

El deber es la necesidad de una acción por respeto a la ley.

(...)

Así, pues, el valor moral de la acción no reside en el efecto que de ella se espera, ni tampoco, por consiguiente, en ningún principio de la acción que necesite tomar su fundamento determinante en ese efecto esperado. (...)

Pero ¿cuál puede ser esa ley cuya representación, aún sin referirnos al efecto que se espera de ella, tiene que determinar la voluntad, para que ésta pueda llamarse buena en absoluto y sin restricción alguna? Como he sustraído la voluntad a todos los afanes que pudieran apartarla del cumplimiento de una ley, no queda nada más que la universal legalidad de las acciones en general – que debe ser el único principio de la voluntad-; es decir, yo no debo obrar nunca más que de modo *que pueda querer que mi máxima deba convertirse en ley universal.*”

(KANT, I.: *Fundamentación de la metafísica de las costumbres*, 1977, cap. 1).

3.2. Explique uno de los tres temas: (4 puntos)

3.2.1. El origen del cosmos en la corriente presocrática.

3.2.2. Realidad y conocimiento en Platón.

3.2.3. Alienación e ideología en Marx.

PREGUNTA 4. Responda los dos apartados:

**4.1. Comente el fragmento propuesto y, a partir del comentario, desenvuelva la cuestión: “Hume: crítica de las ideas de sustancia y causalidad”.
(6 puntos: 3 para el comentario y 3 para la cuestión)**

Todos nuestros razonamientos con respecto a un hecho son de la misma naturaleza. Y, de este modo, se supone constantemente que hay alguna conexión entre el hecho presente y ese que se deduce de él. Si no hubiera nada que los relacionase, la inferencia sería del todo inexacta. (...) Si analizamos todos los restantes razonamientos de naturaleza semejante descubriremos que están fundados en la relación de causa y efecto (...).

Me atrevo a sostener, a modo de proposición general que no admite excepción, que el conocimiento de esta relación no se logra, en ningún caso, mediante razonamientos *a priori*, sino que proviene enteramente de la experiencia, cuando encontramos que los objetos particulares están constantemente vinculados unos a otros.

(HUME: *Investigación sobre el conocimiento humano*, Sección IV, Parte I).

4.2. Explique uno de los tres temas: (4 puntos)

4.2.1. Dialéctica socrática y relativismo de los sofistas.

4.2.2. Ética y política en Aristóteles.

4.2.3. Nietzsche: crítica de la cultura occidental.

HISTORIA DA FILOSOFÍA

O exame consta de 4 preguntas compostas por comentario de texto filosófico e desenvolvemento dun tema. Deberá contestar **UNHA DAS CATRO PREGUNTAS**. Se responde máis preguntas das permitidas, **só será corrixida a primeira respondida**.

PREGUNTA 1. Responda os dous apartados:

1.1. Comente o fragmento proposto e, a partir do comentario, desenvolva a cuestión: “Realidade e coñecemento en Platón”. (6 puntos: 3 para o comentario e 3 para a cuestión)

-Imaxina homes nunha especie de morada subterránea en forma de caverna, cunha longa entrada aberta, en toda a súa extensión, á luz, e imaxina que están alí dende nenos coas pernas e o pescozo encadeados de maneira que teñen que permanecer alí e mirar unicamente cara adiante, pois as cadeas impídenlles xirar a cabeza. Máis lonxe a luz dun lume que arde máis arriba, detrás deles e entre o lume e os encadeados un camiño máis alto; e ao longo do camiño imaxina que foi construído un muro (...).

- (...)

-Considera, agora, que pasaría se fosen liberados das súas cadeas e curados da súa ignorancia, (...) que un deles fose ceibado e obrigado a levantarse, a volver o pescozo, a camiñar e a mirar cara á luz e que, ao facer isto, sufrise e que a causa do escintileo da luz non fose quen de percibir aquelas cousas das que ata entón vía sombras.

- (...)

-E se fose forzado a mirar á luz mesma, non cres que lle doerían os ollos e que fuxiría virando cara ao que pode contemplar e que crería que estas son máis claras que as que se lle mostran?

- (...)

- Pois ben, meu querido Glaucón, esa imaxe débemola aplicar totalmente ao dito anteriormente; hai que comparar a rexión que se manifesta por medio da vista coa morada do cárcere e esa luz do lume co poder do sol; compara o ascenso ao mundo de arriba e a contemplación das cousas deste coa ascensión da alma á rexión do intelixible e non errarás respecto do que espero que é o que ti desexas oír. (...) O que a min me parece é que no mundo intelixible o último que se percibe, e con dificultade, é a idea do ben, pero, unha vez percibida, hai que colixir que é a causa de todo o recto e fermoso que hai en todas as cousas e que no mundo visible xerou a luz e ao señor desta e que no mundo intelixible xerou a verdade e o coñecemento.
(PLATÓN: *República*, Libro VII, 514a-517b).

1.2. Explique un dos tres temas: (4 puntos)

1.2.1. Descartes: o problema do método e a evidencia do *cogito*.

1.2.2. A lei moral en Kant.

1.2.3. Alienación e ideoloxía en Marx.

PREGUNTA 2. Responda os dous apartados:

2.1. Comente o fragmento proposto e, a partir do comentario, desenvolva a cuestión: “Ética e política en Aristóteles”. (6 puntos: 3 para o comentario e 3 para a cuestión)

Xa que existen dúas clases de virtude, a dianoética e a ética, a dianoética xorde e medra principalmente pola aprendizaxe e por iso precisa de experiencia e de tempo. En cambio a ética xorde do costume e por iso o seu nome varía un pouco do de “costume”. Deste feito resulta evidente que ningunha das virtudes éticas se dá en nós por natureza, pois nada do que existe por natureza cambia por costume. Así, por exemplo, a pedra, que por natureza vai cara abaixo, non se afaría a ir cara arriba por máis que se intentase meterlle o costume tirándoa moitas veces cara arriba, nin o lume se afaría a ir cara abaixo, nin ningunha outra cousa que é de certa natureza podería afacerse a ter outra distinta. Así é que as virtudes non se producen por natureza nin contra a natureza, senón porque temos de noso aptitude para recibilas e perfeccionalas mediante o costume.
(ARISTÓTELES: *Ética a Nicómaco*, Libro II, 1103a-1104a)

2.2. Explique un dos tres temas: (4 puntos)

2.2.1. Hume: crítica das ideas de substancia e causalidade.

2.2.2. Razón e progreso na Ilustración.

2.2.3. Nietzsche: crítica da cultura occidental.

PREGUNTA 3. Responda os dous apartados:

**3.1. Comente o fragmento proposto e, a partir do comentario, desenvolva a cuestión: “O liberalismo político de Locke”.
(6 puntos: 3 para o comentario e 3 para a cuestión)**

§ 6. Pero, aínda que este sexa un estado de liberdade, non é, porén, un estado licencioso; aínda que o home neste estado teña unha incontrolada liberdade para dispoñer da súa persoa e propiedades, con todo, non ten liberdade para destruírse a si mesmo, ou menos aínda a calquera criatura que estea no seu poder, excepto no caso en que algunha razón máis nobre que a súa preservación o guíase. O estado de Natureza ten unha lei da Natureza para gobernarse, a cal obriga a todo o mundo. (...) E sendo creados con tales facultades, compartindo todos a mesma comunidade da natureza, non pode ser suposta ningunha subordinación entre nós que nos autorice a destruírnos uns a outros como se fomos feitos para outros usos, como as criaturas de inferior rango o foron con respecto a nós. Cada un está obrigado a preservarse a si mesmo e a non abandonar o seu posto por libre decisión, pola sinxela razón de que, cando a súa propia preservación non está en xogo, deberá, tanto como poida, preservar o resto da humanidade, e nunca, excepto para facer xustiza a un ofensor, roubar ou prexudicar a vida doutro, ou o que axude á súa preservación, liberdade, saúde, integridade ou bens.

(LOCKE: *Ensaio sobre o goberno civil*, Cap. 2, § 6).

3.2. Explique un dos tres temas: (4 puntos)

3.2.1. A orixe do cosmos na corrente presocrática.

3.2.2. Platón: antropoloxía e política.

3.2.3. Alienación e ideoloxía en Marx.

PREGUNTA 4. Responda aos dous apartados:

**4.1. Comente o fragmento proposto e, a partir do comentario, desenvolva a cuestión: “Hume: crítica das ideas de substancia e causalidade”.
(6 puntos: 3 para o comentario e 3 para a cuestión).**

Todos os razoamentos referentes a materias de feito parecen estar fundados na relación de *causa e efecto*. Por medio desa única relación podemos ir máis aló da evidencia da nosa memoria e dos nosos sentidos. (...) E neles suponse constantemente que hai unha conexión entre o feito presente e ese que se infire del. Se non houberse nada que os ligase, a inferencia sería completamente precaria. (...)

Polo tanto, se quixeramos satisfacernos no referente á natureza da evidencia que nos garante as cuestións de feito, deberíamos preguntarnos como chegar ao coñecemento da causa e do efecto.

Aventurarei-me a afirmar, como proposición xeral que non admite excepcións, que o coñecemento desta relación non se acada en ningún caso por razoamentos *a priori*, senón que procede da experiencia, na que achamos que uns obxectos particulares calquera están continuamente unidos entre si.

(HUME: *Investigación sobre o coñecemento humano*, Sección IV, Parte I).

4.2. Explique un dos tres temas: (4 puntos)

4.2.1. Física e Metafísica en Aristóteles.

4.2.2. O problema Razón/Fe na Filosofía Medieval.

4.2.3. Ortega y Gasset: a razón vital.

HISTORIA DA FILOSOFÍA

El examen consta de 4 preguntas compuestas por comentario de texto filosófico y desarrollo de un tema. Deberá contestar **UNA DE LAS CUATRO PREGUNTAS**. Si responde a más preguntas de las permitidas, **solo se corregirá la primera respondida**.

PREGUNTA 1. Responda los dos apartados:

1.1. Comente el fragmento propuesto y, a partir del comentario, desarrolle la cuestión: “Realidad y conocimiento en Platón”. (6 puntos: 3 para el comentario y 3 para la cuestión)

-Representáte hombres en una morada subterránea en forma de caverna, que tiene la entrada abierta, en toda su extensión, a la luz. En ella están desde niños con las piernas y el cuello encadenados, de modo que deben permanecer allí y mirar sólo delante de ellos, porque las cadenas les impiden girar en derredor la cabeza. Más arriba y más lejos se halla la luz de un fuego que brilla detrás de ellos; y entre el fuego y los prisioneros hay un camino más alto, junto al cual imagínate un tabique construido de lado a lado (...).

-(...)

-Examina ahora el caso de una liberación de sus cadenas y de una curación de su ignorancia, (...) que uno de ellos fuera liberado y forzado a levantarse, volver el cuello y marchar mirando a la luz y, al hacer todo esto, sufriera y a causa del encandilamiento fuera incapaz de percibir aquellas cosas cuyas sombras había visto antes.

-(...)

-Y si se le forzara a mirar hacia la luz misma, ¿no le dolerían los ojos y trataría de eludirla, volviéndose hacia aquellas cosas que podía percibir, por considerar que éstas son realmente más claras que las que se le muestran?

-(...)

-Pues bien, querido Glaucón, debemos aplicar íntegra esta alegoría a lo que anteriormente ha sido dicho, comparando la región que se manifiesta por medio de la vista con la morada-prisión, y la luz del fuego que hay en ella con el poder del sol; compara, por otro lado, el ascenso y la contemplación de las cosas de arriba con el camino del alma hacia el ámbito inteligible, y no te equivocarás en cuanto a lo que estoy esperando, y que es lo que deseas oír. (...); en todo caso, lo que a mí me parece es que lo que dentro de lo cognoscible se ve al final, y con dificultad, es la Idea del Bien. Una vez percibida, ha de concluirse que es la causa de todas las cosas rectas y bellas, que en el ámbito visible ha engendrado la luz y al señor de ésta, y que en el ámbito inteligible es señora y productora de la verdad y de la inteligencia.

(PLATÓN: *República*, Libro VII, 514a-517b).

1.2. Explique uno de los tres temas: (4 puntos)

1.2.1. Descartes: el problema del método y la evidencia del *cogito*.

1.2.2. La ley moral en Kant.

1.2.3. Alienación e ideología en Marx.

PREGUNTA 2. Responda los dos apartados:

2.1. Comente el fragmento propuesto y, a partir del comentario, desarrolle la cuestión: “Ética y política en Aristóteles”. (6 puntos: 3 para el comentario y 3 para la cuestión)

Y, claro, dado que la virtud es doble -una intelectual (dianoética) y otra moral (ética)-, la intelectual toma su origen e incremento del aprendizaje en su mayor parte, por lo que necesita experiencia y tiempo; la moral, en cambio, se origina a partir de la costumbre, por lo que incluso de la costumbre ha tomado el nombre con una pequeña variación. De aquí resulta también evidente que ninguna de las virtudes morales se origina en nosotros por naturaleza: en efecto, ninguna de las cosas que son por naturaleza se acostumbran a otro comportamiento. Por ejemplo, la piedra, que se dirige por naturaleza hacia abajo, nunca podría acostumbrarse a dirigirse hacia arriba, ni aunque uno tratara de acostumbrarla tirándola miles de veces hacia arriba; ni el fuego hacia abajo, ni ningún otro de los elementos que se originan de una manera podría acostumbrarse a un comportamiento diferente. Por consiguiente, las virtudes no se originan ni por naturaleza ni contra naturaleza, sino que lo hacen en nosotros que, de un lado, estamos capacitados naturalmente para recibir las y, de otro, las perfeccionamos a través de la costumbre. (ARISTÓTELES: *Ética a Nicómaco*, Libro II, 1103a-1104a).

2.2. Explique uno de los tres temas: (4 puntos)

2.2.1. Hume: crítica de las ideas de sustancia y causalidad.

2.2.2. Razón y progreso en la Ilustración.

2.2.3. Nietzsche: crítica de la cultura occidental.

PREGUNTA 3. Responda los dos apartados:

**3.1. Comente el fragmento propuesto y, a partir del comentario, desarrolle la cuestión: “El liberalismo político de Locke”.
(6 puntos: 3 para el comentario y 3 para la cuestión)**

§ 6. Pero, aunque ese estado natural sea un estado de libertad, no lo es de licencia; aunque el hombre tenga en semejante estado una libertad sin límites para disponer de su propia persona y de sus propiedades, esa libertad no le confiere derecho de destruirse a sí mismo, ni siquiera a alguna de las criaturas que posee, sino cuando se trata de consagrarla con ello a un uso más noble que el requerido por su simple conservación. El estado natural tiene una ley natural por la que se gobierna, y esa ley obliga a todos. (...) Y como están dotados de idénticas facultades y todos participan en una comunidad de Naturaleza, no puede suponerse que exista entre nosotros una subordinación tal que nos autorice a destruirnos mutuamente, como si los unos hubiésemos sido hechos para utilidad de los otros, tal y como fueron hechas las criaturas de rango inferior, para que nos sirvamos de ellas. De la misma manera que cada uno de nosotros está obligado a su propia conservación y a no abandonar voluntariamente el puesto que ocupa, lo está asimismo, cuando no está en juego su propia conservación, a mirar por la de los demás seres humanos y a no quitarles la vida, a no dañar ésta, ni todo cuanto tiende a la conservación de la vida, de la libertad, de la salud, de los miembros o de los bienes de otro, a menos que se trate de hacer justicia a un culpable.

(LOCKE: *Ensayo sobre el gobierno civil*, cap. 2, § 6).

3.2. Explique uno de los tres temas: (4 puntos)

3.2.1. El origen del cosmos en la corriente presocrática

3.2.2. Platón: antropología y política.

3.2.3. Alienación e ideología en Marx

PREGUNTA 4. Responda los dos apartados:

**4.1. Comente el fragmento propuesto y, a partir del comentario, desenvuelva la cuestión: “Hume: crítica de las ideas de sustancia y causalidad”.
(6 puntos: 3 para el comentario y 3 para la cuestión)**

Todos los razonamientos referentes a las cuestiones de hecho parecen estar fundados en la relación de *causa y efecto*. Por medio de esta singular relación superamos la evidencia de nuestra memoria y nuestros sentidos. (...) Y, de este modo, se supone constantemente que hay alguna conexión entre el hecho presente y ese que se deduce de él. Si no hubiera nada que los relacionase, la inferencia sería del todo inexacta. (...)

Por tanto, si deseamos llegar a algo satisfactorio en lo referente a la naturaleza de esa evidencia que nos ofrece confirmación de las cuestiones de hecho, debemos entonces indagar cómo llegamos al conocimiento de la causa y el efecto.

Me atrevo a sostener, a modo de proposición general que no admite excepción, que el conocimiento de esta relación no se logra, en ningún caso, mediante razonamientos *a priori*, sino que proviene enteramente de la experiencia, cuando encontramos que los objetos particulares están constantemente vinculados unos a otros.

(HUME: *Investigación sobre el conocimiento humano*, Sección IV, Parte I).

4.2. Explique uno de los tres temas: (4 puntos)

4.2.1. Física y Metafísica en Aristóteles.

4.2.2. El problema Razón/Fe en la Filosofía Medieval.

4.2.3. Ortega y Gasset: la razón vital.

ABAU
CONVOCATORIA ORDINARIA
Ano 2023
CRITERIOS DE AVALIACIÓN
HISTORIA DA FILOSOFÍA
(Cód. 34)

O alumnado debe de responder a UNHA das catro preguntas da Proba. Se responde a máis preguntas só se avaliará a primeira que desenvolveu.

A **calificación da PREGUNTA é de 10 puntos**, que se e distribúen do seguinte xeito:

PREGUNTA 1: 10 PUNTOS.

1.1. Comente o fragmento proposto e, a partir do comentario, desenvolva a cuestión: *Platón: antropoloxía e política*. A **calificación máxima é de 6 puntos: 3 para o comentario do fragmento e 3 para a cuestión proposta asociada.**

a) No Comentario do fragmento valorarase a *comprensión* do texto, especialmente no que atinxe: (i) á capacidade de identificar ben o tema central do texto e a articulación-exposición do seu problema; (ii) á concreción do problema a partir do significado dos seus conceptos fundamentais e o establecemento de relacións entre eles; (iii) a estrutura argumentativa identificada no texto e desenvolvida polo estudante na exposición do sistema do autor; (iv) e a capacidade de relacionar o texto co seu contexto máis amplo (do autor e do seu lugar na Historia da Filosofía). Deste xeito, o comentario do fragmento do *Fedro* (246a-247c) de Platón deberá manifestar unha axeitada comprensión dos conceptos principais do texto proposto (algúns deles son: alma, corpo, forza, aurigas, caste, deuses, bo/fermoso/perfecto, inanimado, Cosmos, corpo terrestre, ser vivo, poder natural, divino, etc.) e establecer ademais unha correcta contextualización da súa temática no pensamento de Platón e deste filósofo na historia da filosofía. **Cualificación máxima 3 puntos.**

b) A cuestión teórica asociada avaliarase atendendo á pertinencia dos contidos informativos da resposta verbo do que se pregunta, á precisión semántica no uso dos conceptos e á coherencia e articulación discursiva da exposición, na que ademais se terá en conta a solvencia e corrección expresiva e gramatical. Deste xeito, a cuestión *Platón: antropoloxía e política*, atenderá entre outros contidos, no que respecta á “antropoloxía”, á explicación da “metáfora do carro alado”, á relación alma-corpo, á inmortalidade da alma, á alma como principio de vida e de coñecemento, tipos ou partes da alma, o control da alma racional, etc. No que respecta á “política”, atenderase á dimensión moral e social do suxeito, á comprensión da *polis*, ás formas de goberno, etc. **Cualificación máxima 3 puntos.**

1.2. Explique un dos tres temas.

O alumnado debe de responder a UNHA das tres opcións temáticas que se lle ofrecen. A avaliación da cuestión teórica escollida farase en base á pertinencia dos contidos informativos da resposta, á precisión no uso dos conceptos e á coherencia e articulación discursiva da exposición. Tamén terase en conta a corrección expresiva e gramatical.

1.2.1. Deste xeito, a cuestión *O liberalismo político de Locke*, atenderá entre outros contidos: á diferenza entre o Estado de Natureza e a sociedade civil, á relación entre a lei natural e a liberdade, a lei moral, a necesidade de comunidade e goberno civil, o poder lexislativo, a autconservación, a propiedade, etc. **Cualificación máxima 4 puntos.**

1.2.2. Deste xeito, a cuestión *Os límites do coñecemento en Kant*, atenderá entre outros contidos: á concepción do Idealismo trascendental entre racionalismo e empirismo, ás fontes do coñecemento como sensibilidade e entendemento, o correspondente desenvolvemento de conceptos como “representación, intuición, entendemento, razón, *a priori*, *a posteriori*, xuízos”, á concepción do coñecemento *a priori*, as condicións do coñecemento científico, a (im)posibilidade da metafísica como ciencia, a condición da “razón pura”, dos xuízos sintéticos *a priori*, a necesidade do incondicionado, etc.” **Cualificación máxima 4 puntos.**

1.2.3. Deste xeito, a cuestión *Alienación e ideoloxía en Marx*, atenderá entre outros contidos: á dimensión filosófica do suxeito na realidade social, á importancia da Ideoloxía na revolución social, á noción de Capital e estrutura económica, ás relacións de produción e sociedade de clases, o concepto de mercancía, o concepto de alienación e as súas formas, á *praxis* no Materialismo, o Materialismo histórico e materialismo dialéctico na Filosofía Alemana, etc. **Cualificación máxima 4 puntos.**

PREGUNTA 2: 10 PUNTOS.

2.1. Comente o fragmento proposto e, a partir do comentario, desenvolva a cuestión: *O problema Razón/Fe na Filosofía Medieval*. **A cualificación máxima é de 6 puntos: 3 para o comentario do fragmento e 3 para a cuestión proposta asociada.**

a) No Comentario do fragmento valorarase a comprensión do texto, especialmente no que atinxe: (i) á capacidade de identificar ben o tema central do texto e a articulación-exposición do seu problema, (ii) á concreción do problema a partir do significado dos seus conceptos fundamentais e o establecemento de relacións entre eles, (iii) a estrutura argumentativa identificada no texto e desenvolvida polo estudante na exposición do sistema do autor (iv) e a capacidade de relacionar o texto co seu contexto máis amplo (do autor e do seu lugar na Historia da Filosofía). Deste xeito, o comentario do fragmento da *Suma contra os xentís* (Libro 1, cap. 7) de Tomé de Aquino deberá manifestar unha axeitada comprensión da influencia do cristianismo no debate filosófico da Escolástica, e en particular a comparación entre “razón” e “fe” como formas, ben complementarias ou ben antagónicas, de coñecemento na Filosofía da Idade Media: a relación entre fideísmo (“coñecemento por revelación”, “revelación divina”) e naturalismo (“coñecemento natural”); a relación e comparación entre teoloxía e filosofía, á atención aos conceptos principais do texto (verdade da fe, razón natural, coñecemento natural, innato, evidencia, Deus, verdadeiro/falso, etc.) e establecer ademais unha correcta contextualización (Escolástica e aristotelismo) da súa temática no pensamento de Tomé de Aquino e deste na historia da filosofía. **Cualificación máxima 3 puntos.**

b) A cuestión teórica asociada avaliarase atendendo á pertinencia dos contidos informativos da resposta verbo do que se pregunta, á precisión no uso dos conceptos e á coherencia e articulación discursiva da exposición, na que ademais se terá en conta a corrección expresiva e gramatical. Deste xeito, a cuestión *O problema Razón/Fe na Filosofía Medieval*, atenderá entre outros contidos e ademais do sinalado no comentario, á relación entre o cristianismo e a filosofía, entre o coñecemento natural e a teoloxía, ao problema da lóxica na demostración da existencia de deus, ao fundamentalismo gnoseolóxico, a ontoteoloxía, o creacionismo, etc. **Cualificación máxima 3 puntos.**

2.2. Explique un dos tres temas.

O alumnado debe de responder a UNHA das tres opcións temáticas que se lle ofrecen. A avaliación da cuestión teórica escollida farase en base á pertinencia dos contidos informativos da resposta, á precisión no uso dos conceptos e á coherencia e articulación discursiva da exposición. Tamén terase en conta a corrección expresiva e gramatical.

2.2.1. Deste xeito, a cuestión *Hume: crítica das ideas de substancia e causalidade* atenderá, entre outros contidos, ás aportacións do Empirismo ao problema epistemolóxico da Filosofía Moderna, ás formas de experiencia como formas de impresións, ás ideas e impresións de reflexión, os coñecementos de feito e as relacións entre ideas, ás paixóns e ás emocións (emotivismo) verbo da noción de substancia e de cualidade, o problema do causalismo e da indución (inferencia), os límites da regularidade da experiencia, a imposibilidade da metafísica, o escepticismo moderado, etc. **Cualificación máxima 4 puntos.**

2.2.2. Deste xeito, a cuestión *Razón e progreso na Ilustración* atenderá, entre outros contidos, ás diferentes comprensións da “Razón” como facultade na Época da Ilustración e da súa importancia nas diversas posturas filosóficas ilustradas acerca do “progreso” nesa Época, o concepto de “Ilustración”, de “razón ilustrada”, autonomía e límites da razón, carácter “crítico” e condición analítica da razón, secularización da razón e a relixión natural, etc. **Cualificación máxima 4 puntos.**

2.2.3. Deste xeito, a cuestión *Nietzsche: crítica da cultura occidental*, atenderá entre outros contidos á importancia do nihilismo e as súas formas como crítica á cultura, á crítica á filosofía platónica do “mundo verdadeiro”, crítica á moral socrática, á metafísica tradicional, e a epistemoloxía da representación, crítica ao positivismo científico, o vitalismo, a vontade de poder, a verdade da metáfora, o superhome, o “eterno retorno”, etc. **Cualificación máxima 4 puntos.**

PREGUNTA 3: 10 PUNTOS.

3.1. Comente o fragmento proposto e, a partir do comentario, desenvolva a cuestión: *A lei moral en Kant*. **A cualificación máxima é de 6 puntos: 3 para o comentario do fragmento e 3 para a cuestión proposta asociada.**

a) No Comentario do fragmento valorarase a comprensión do texto, especialmente no que atinxe: (i) á capacidade de identificar ben o tema central do texto e a articulación-exposición do seu problema, (ii) á concreción do problema a partir do significado dos seus conceptos fundamentais e o establecemento de relacións entre eles, (iii) a estrutura argumentativa identificada no texto e desenvolvida polo estudante na exposición do sistema do autor (iv) e a capacidade de relacionar o texto co seu contexto máis amplo (do autor e do seu lugar na Historia da Filosofía). Deste xeito, o comentario do fragmento da *Fundamentación da metafísica das costumes* de Kant deberá manifestar unha axeitada comprensión do estatuto e alcance da “Razón práctica” no proceso e problema da “ética formal” kantiana e o “imperativo categórico” e nese sentido cómpre que se comenten especialmente os conceptos principais do texto (deber, valor moral, lei universal, conformidade, máxima, etc.). **Cualificación máxima 3 puntos.**

b) A cuestión teórica asociada avaliarase atendendo á pertinencia dos contidos informativos da resposta verbo do que se pregunta, á precisión no uso dos conceptos e á coherencia e articulación discursiva da exposición (especialmente nas súas referencias ao comentario de texto), na que ademais se terá en conta a corrección expresiva e gramatical. Deste xeito, a cuestión *A lei moral en Kant*, atenderá entre outros contidos ao significado e importancia da “razón práctica” e do coñecemento moral, a condición da ética formal fronte as éticas materiais, a autonomía ética fronte as éticas heterónomas, "o significado do imperativo categórico", o deber como acción, etc. **Cualificación máxima 3 puntos.**

3.2. Explique un dos tres temas:

O alumnado debe de responder a UNHA das tres opcións temáticas que se lle ofrecen. A avaliación da cuestión teórica escollida farase en base á pertinencia dos contidos informativos da resposta, á precisión no uso dos conceptos e á coherencia e articulación discursiva da exposición. Tamén terase en conta a corrección expresiva e gramatical.

3.2.1 Deste xeito, a cuestión *A orixe do cosmos na corrente presocrática*, atenderá entre outros contidos á comprensión da orixe do *logos* filosófico, á diferenza entre “mito” e “logos”, á noción de cosmos e cosmoloxía, a noción de *arché* e os principais elementos de orixe (física e non física, única e plural) propostas polos diferentes autores da “presocrática”. **Cualificación máxima 4 puntos.**

3.2.2. Deste xeito, a cuestión *Realidade e coñecemento en Platón* atenderá, entre outros contidos, á comprensión dos dualismos platónicos: o dualismo ontolóxico (mundo sensible, mundo intelixible), as súas metáforas (caverna) e o dualismo epistemolóxico (episteme, doxa), á función gnoseolóxica da “Idea” (Forma) e da dialéctica (e da reminiscencia), os graos de coñecemento (alegoría da liña), etc. **Cualificación máxima 4 puntos.**

3.2.3. Deste xeito, a cuestión *Alienación e ideoloxía en Marx*, atenderá entre outros contidos: á dimensión filosófica do suxeito na realidade social, á importancia da Ideoloxía na revolución social, á noción de Capital e estrutura económica, ás relacións de produción e sociedade de clases, o concepto de mercancía, o concepto de alienación e as súas formas, á *praxe* no Materialismo, o Materialismo histórico e materialismo dialéctico na Filosofía Alemana, etc. **Cualificación máxima 4 puntos.**

PREGUNTA 4: 10 PUNTOS.

4.1. Comente o fragmento proposto e, a partir do comentario, desenvolva a cuestión: *Hume, crítica das ideas de substancia e causalidade*. **A cualificación máxima é de 6 puntos: 3 para o comentario do fragmento e 3 para a cuestión proposta asociada.**

a) No Comentario do fragmento valorarase a comprensión do texto, especialmente no que atinxe: (i) á capacidade de identificar ben o tema central do texto e a articulación-exposición do seu problema, (ii) á concreción do problema a partir do significado dos seus conceptos fundamentais e o establecemento de relacións entre eles, (iii) a estrutura argumentativa identificada no texto e desenvolvida polo estudante na exposición do sistema do autor (iv) e a capacidade de relacionar o texto co seu contexto máis amplo (do autor e do seu lugar na Historia da Filosofía). Deste xeito, o comentario do fragmento da *Investigación sobre o coñecemento humano* (Sec. IV) de Hume deberá manifestar unha axeitada comprensión das aportacións do Empirismo na Filosofía Moderna, ás formas de experiencia, ás ideas e impresións de reflexión, así como o problema dos coñecementos de feito e as relacións entre ideas no relativo ao problema do causalismo e da inferencia como forma de coñecemento, aludindo por tanto aos conceptos principais do texto (razoamentos de feito, conexión e inferencia, causa e efecto, a priori, experiencia). **Cualificación máxima 3 puntos.**

b) A cuestión teórica asociada avaliarase atendendo á pertinencia dos contidos informativos da resposta verbo do que se pregunta, á precisión no uso dos conceptos e á coherencia e articulación discursiva da exposición (especialmente nas súas referencias ao comentario de texto), na que ademais se terá en conta a corrección expresiva e gramatical. Deste xeito, a cuestión *Hume: crítica das ideas de substancia e causalidade*, atenderá entre outros contidos e ademais do sinalado no comentario, ao problema do causalismo e da indución, á regularidade das cuestións de feito, aos límites da experiencia en relación ao substancialismo, á diferenza entre modos e substancia, a regularidade da experiencia, o escepticismo moderado, a imposibilidade da metafísica, etc. **Cualificación máxima 3 puntos.**

4.2. Explique un dos tres temas:

O alumnado debe de responder a UNHA das tres opcións temáticas que se lle ofrecen. A avaliación da cuestión teórica escollida farase en base á pertinencia dos contidos informativos da

resposta, á precisión no uso dos conceptos e á coherencia e articulación discursiva da exposición. Tamén terase en conta a corrección expresiva e gramatical.

4.2.1. Deste xeito, a cuestión *Dialéctica socrática e relativismo dos sofistas*, atenderá entre outros contidos á comprensión do movemento Sofista e a precisión das súas características xerais (paideia, convencionalismo, *nomos/physis*) na filosofía grega e expresar a importancia e formas de relativismo e do escepticismo verbo do método socrático da dialéctica (maieutica e intelectualismo moral). **Cualificación máxima 4 puntos.**

4.2.2. Deste xeito, a cuestión *Ética e política en Aristóteles*, atenderá, entre outros contidos, á explicación das constantes da Filosofía aristotélica, á noción de *polis* e á comprensión do “ser político”, a condición ética material e a “virtude intelectual e virtude moral”, á noción de templanza e mesura, de “recta razón” e de “felicidade”, de autarquía e de xustiza, forma de goberno, etc. **Cualificación máxima 4 puntos.**

4.2.3. Deste xeito, a cuestión *Nietzsche: crítica da cultura occidental*, atenderá entre outros contidos á importancia do nihilismo e as súas formas como crítica á cultura, á crítica á filosofía platónica do “mundo verdadeiro”, crítica á moral socrática, á metafísica tradicional, e a epistemoloxía da representación, crítica ao positivismo científico, o vitalismo, a vontade de poder, a verdade da metáfora, o superhome, o “eterno retorno”, etc. **Cualificación máxima 4 puntos.**

ABAU
CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA
Ano 2023
CRITERIOS DE AVALIACIÓN
HISTORIA DA FILOSOFÍA
(Cód. 34)

O alumnado debe de responder a UNHA das catro preguntas da Proba. Se responde a máis preguntas só se avaliará a primeira que desenvolveu.

A calificación da PREGUNTA é de 10 puntos, que se e distribúen do seguinte xeito:

PREGUNTA 1: 10 PUNTOS.

1.1. Comente o fragmento proposto e, a partir do comentario, desenvolva a cuestión: *Realidade e coñecemento en Platón*. **A calificación máxima é de 6 puntos: 3 para o comentario do fragmento e 3 para a cuestión proposta asociada.**

a) No Comentario do fragmento valorarase a *comprensión* do texto, especialmente no que atinxe: (i) á capacidade de identificar ben o tema central do texto e a articulación-exposición do seu problema; (ii) á concreción do problema a partir do significado dos seus conceptos fundamentais e o establecemento de relacións entre eles; (iii) a estrutura argumentativa identificada no texto e desenvolvida polo estudante na exposición do sistema do autor; (iv) e a capacidade de relacionar o texto co seu contexto máis amplo (do autor e do seu lugar na Historia da Filosofía). Deste xeito, o comentario do fragmento da *República* (514a-517b) de Platón deberá manifestar unha axeitada comprensión dos conceptos principais do texto proposto (algúns deles son: caverna, luz, cadeas, lume, liberados, sombras, vista, sol, alma, mundo intelixible, idea do ben, mundo visible, verdade, coñecemento, etc.) e establecer ademais unha correcta contextualización da súa temática no pensamento de Platón e deste filósofo na historia da filosofía. **Cualificación máxima 3 puntos.**

b) A cuestión teórica asociada avaliarase atendendo á pertinencia dos contidos informativos da resposta verbo do que se pregunta, á precisión semántica no uso dos conceptos e á coherencia e articulación discursiva da exposición, na que ademais se terá en conta a solvencia e corrección expresiva e gramatical. Deste xeito, a cuestión *Realidade e coñecemento en Platón* atenderá, entre outros contidos, á comprensión dos dualismos platónicos: o dualismo ontolóxico (mundo sensible/mundo intelixible) e o dualismo epistemolóxico (episteme, doxa), á función gnoseolóxica da "Idea" (Forma), da dialéctica, da reminiscencia, os graos de coñecemento (alegoría da liña). **Cualificación máxima 3 puntos.**

1.2. Explique un dos tres temas.

O alumnado debe de responder a UNHA das tres opcións temáticas que se lle ofrecen. A avaliación da cuestión teórica escollida farase en base á pertinencia dos contidos informativos da resposta, á precisión no uso dos conceptos e á coherencia e articulación discursiva da exposición. Tamén terase en conta a corrección expresiva e gramatical.

1.2.1. Deste xeito, a cuestión *Descartes: el problema del método y la evidencia del cogito*, atenderá entre outros contidos á necesidade e estrutura do método no Racionalismo, o alcance epistemolóxico da dúbida e da certeza, a comprensión da "res cogitans" como intuición inmediata, os tipos de ideas, etc. **Cualificación máxima 4 puntos.**

1.2.2. Deste xeito, a cuestión *A lei moral en Kant* atenderá a unha axeitada comprensión do estatuto e alcance da “Razón Práctica” no contexto da Filosofía Ilustrada, do “formalismo kantiano” e do carácter deontolóxico da súa proposta ética así como do imperativo moral e da posible fundamentación dunha metafísica das costumes. Cualificación máxima 4 puntos **Cualificación máxima 4 puntos.**

1.2.3. Deste xeito, a cuestión *Alienación e ideoloxía en Marx*, atenderá entre outros contidos: á dimensión filosófica do suxeito na realidade social, á importancia da Ideoloxía na revolución social, á noción de Capital e estrutura económica, ás relacións de produción e sociedade de clases, o concepto de mercancía, o concepto de alienación e as súas formas, á *praxis* no Materialismo, o Materialismo histórico e materialismo dialéctico na Filosofía Alemana, etc. **Cualificación máxima 4 puntos.**

PREGUNTA 2: 10 PUNTOS.

2.1. Comente o fragmento proposto e, a partir do comentario, desenvolva a cuestión: *Ética e política en Aristóteles*. **A cualificación máxima é de 6 puntos: 3 para o comentario do fragmento e 3 para a cuestión proposta asociada.**

a) No Comentario do fragmento valorarase a comprensión do texto, especialmente no que atinxe: (i) á capacidade de identificar ben o tema central do texto e a articulación-exposición do seu problema, (ii) á concreción do problema a partir do significado dos seus conceptos fundamentais e o establecemento de relacións entre eles, (iii) a estrutura argumentativa identificada no texto e desenvolvida polo estudante na exposición do sistema do autor (iv) e a capacidade de relacionar o texto co seu contexto máis amplo (do autor e do seu lugar na Historia da Filosofía). Deste xeito, o comentario do fragmento da *Ética a Nicómaco* (Libro II) deberá manifestar unha axeitada comprensión da ética material de Aristóteles, á atención aos conceptos principais do texto (virtude, ética e dianoética, experiencia, costume, natureza, aptitude, etc) e establecer ademais unha correcta contextualización da súa temática no pensamento do autor e deste na historia da filosofía. **Cualificación máxima 3 puntos.**

b) A cuestión teórica asociada avaliarase atendendo á pertinencia dos contidos informativos da resposta verbo do que se pregunta, á precisión no uso dos conceptos e á coherencia e articulación discursiva da exposición, na que ademais se terá en conta a corrección expresiva e gramatical. Deste xeito, a cuestión *Ética e política en Aristóteles*, atenderá entre outros contidos e ademais do sinalado no comentario, á comprensión da ética material en relación á “*pólis*” e a súa autarquía, a comprensión do “ser político” en relación ás virtudes éticas e dianoéticas, á relación da aprendizaxe coa “*xustiza*” etc. **Cualificación máxima 3 puntos.**

2.2. Explique un dos tres temas.

O alumnado debe de responder a UNHA das tres opcións temáticas que se lle ofrecen. A avaliación da cuestión teórica escollida farase en base á pertinencia dos contidos informativos da resposta, á precisión no uso dos conceptos e á coherencia e articulación discursiva da exposición. Tamén terase en conta a corrección expresiva e gramatical.

2.2.1. Deste xeito, a cuestión *Hume: crítica das ideas de substancia e causalidade* atenderá, entre outros contidos, ás aportacións do Empirismo ao problema epistemolóxico da Filosofía Moderna, ás formas de experiencia como formas de impresións, ás ideas e impresións de reflexión, os coñecementos de feito e as relacións entre ideas, ás paixóns e ás emocións (emotivismo) verbo da noción de substancia e de cualidade, o problema do causalismo e da indución (inferencia), os límites da regularidade da experiencia, a imposibilidade da metafísica, o escepticismo moderado, etc. **Cualificación máxima 4 puntos.**

2.2.2. Deste xeito, a cuestión *Razón e progreso na Ilustración* atenderá, entre outros contidos, ás diferentes comprensións da “Razón” como facultade na Época da Ilustración e da súa importancia

nas diversas posturas filosóficas ilustradas acerca do “progreso” nesa Época, o concepto de “Ilustración”, de “razón ilustrada”, autonomía e límites da razón, carácter “crítico” e condición analítica da razón, secularización da razón e a relixión natural, etc. **Cualificación máxima 4 puntos.**

2.2.3. Deste xeito, a cuestión *Nietzsche: crítica da cultura occidental*, atenderá entre outros contidos á importancia do nihilismo e as súas formas como crítica á cultura, á crítica á filosofía platónica do “mundo verdadeiro”, crítica á moral socrática, á metafísica tradicional, e a epistemoloxía da representación, crítica ao positivismo científico, o vitalismo, a vontade de poder, a verdade da metáfora, o superhome, o “eterno retorno”, etc. **Cualificación máxima 4 puntos.**

PREGUNTA 3: 10 PUNTOS.

3.1. Comente o fragmento proposto e, a partir do comentario, desenvolva a cuestión: *O liberalismo político de Locke*. **A cualificación máxima é de 6 puntos: 3 para o comentario do fragmento e 3 para a cuestión proposta asociada.**

a) No Comentario do fragmento valorarase a comprensión do texto, especialmente no que atinxe: (i) á capacidade de identificar ben o tema central do texto e a articulación-exposición do seu problema, (ii) á concreción do problema a partir do significado dos seus conceptos fundamentais e o establecemento de relacións entre eles, (iii) a estrutura argumentativa identificada no texto e desenvolvida polo estudante na exposición do sistema do autor (iv) e a capacidade de relacionar o texto co seu contexto máis amplo (do autor e do seu lugar na Historia da Filosofía). Deste xeito, o comentario do fragmento do *Ensaio sobre o goberno civil* (cap. 2) deberá manifestar unha axeitada comprensión dos conceptos principais do texto proposto (estado de liberdade, preservación, estado de natureza, libre decisión, humanidade, xustiza, saúde e integridade e propiedade) e establecer ademais unha correcta contextualización da súa temática no pensamento de Locke e deste filósofo na historia da filosofía. **Cualificación máxima 3 puntos.**

b) A cuestión teórica asociada avaliarase atendendo á pertinencia dos contidos informativos da resposta verbo do que se pregunta, á precisión no uso dos conceptos e á coherencia e articulación discursiva da exposición (especialmente nas súas referencias ao comentario de texto), na que ademais se terá en conta a corrección expresiva e gramatical. Deste xeito, a cuestión *O liberalismo político de Locke* atenderá entre outros contidos á exposición da diferenza entre o “Estado natural” e a “sociedade civil”, á relación entre “ley natural” e “liberdade”, á relación entre a necesidade de comunidade e de goberno civil, a función do poder lexislativo, o instinto de autoconservación, etc. **Cualificación máxima 3 puntos.**

3.2. Explique un dos tres temas:

O alumnado debe de responder a UNHA das tres opcións temáticas que se lle ofrecen. A avaliación da cuestión teórica escollida farase en base á pertinencia dos contidos informativos da resposta, á precisión no uso dos conceptos e á coherencia e articulación discursiva da exposición. Tamén terase en conta a corrección expresiva e gramatical.

3.2.1 Deste xeito, a cuestión *A orixe do cosmos na corrente presocrática*, atenderá entre outros contidos á comprensión da orixe do *logos* filosófico, á diferenza entre “mito” e “logos”, á noción de cosmos e cosmoloxía, a noción de *arché* e os principais elementos de orixe (física e non física, única e plural) propostas polos diferentes autores da “presocrática”. **Cualificación máxima 4 puntos.**

3.2.2. Deste xeito, a cuestión *Platón: antropoloxía e política* atenderá, entre outros contidos, ao dualismo antropolóxico platónico, a metáfora da inmortalidade da alma e a reminiscencia, así como as formas de cidade e de Estado, as súas clases sociais, ás nocións e valores da xustiza e as súas formas de goberno, etc. **Cualificación máxima 4 puntos.**

3.2.3. Deste xeito, a cuestión *Alienación e ideoloxía en Marx*, atenderá entre outros contidos: á dimensión filosófica do suxeito na realidade social, á importancia da Ideoloxía na revolución social, á noción de Capital e estrutura económica, ás relacións de produción e sociedade de clases, o concepto de mercancía, o concepto de alienación e as súas formas, á *praxe* no Materialismo, o Materialismo histórico e materialismo dialéctico na Filosofía Alemana, etc. **Cualificación máxima 4 puntos.**

PREGUNTA 4: 10 PUNTOS.

4.1. Comente o fragmento proposto e, a partir do comentario, desenvolva a cuestión: *Hume, crítica das ideas de substancia e causalidade*. **A cualificación máxima é de 6 puntos: 3 para o comentario do fragmento e 3 para a cuestión proposta asociada.**

a) No Comentario do fragmento valorarase a comprensión do texto, especialmente no que atinxe: (i) á capacidade de identificar ben o tema central do texto e a articulación-exposición do seu problema, (ii) á concreción do problema a partir do significado dos seus conceptos fundamentais e o establecemento de relacións entre eles, (iii) a estrutura argumentativa identificada no texto e desenvolvida polo estudante na exposición do sistema do autor (iv) e a capacidade de relacionar o texto co seu contexto máis amplo (do autor e do seu lugar na Historia da Filosofía). Deste xeito, o comentario do fragmento da *Investigación sobre o coñecemento humano* (Sec. IV) de Hume deberá manifestar unha axeitada comprensión das aportacións do Empirismo na Filosofía Moderna, ás formas de experiencia, ás ideas e impresións de reflexión, así como o problema dos coñecementos de feito e as relacións entre ideas no relativo ao problema do causalismo e da inferencia como forma de coñecemento, aludindo por tanto aos conceptos principais do texto (razoamentos de feito, conexión e inferencia, causa e efecto, a priori, experiencia). **Cualificación máxima 3 puntos.**

b) A cuestión teórica asociada avaliarase atendendo á pertinencia dos contidos informativos da resposta verbo do que se pregunta, á precisión no uso dos conceptos e á coherencia e articulación discursiva da exposición (especialmente nas súas referencias ao comentario de texto), na que ademais se terá en conta a corrección expresiva e gramatical. Deste xeito, a cuestión *Hume: crítica das ideas de substancia e causalidade*, atenderá entre outros contidos e ademais do sinalado no comentario, ao problema do causalismo e da indución, á regularidade das cuestións de feito, aos límites da experiencia en relación ao substancialismo, á diferenza entre modos e substancia, a regularidade da experiencia, o escepticismo moderado, a imposibilidade da metafísica, etc. **Cualificación máxima 3 puntos.**

4.2. Explique un dos tres temas:

O alumnado debe de responder a UNHA das tres opcións temáticas que se lle ofrecen. A avaliación da cuestión teórica escollida farase en base á pertinencia dos contidos informativos da resposta, á precisión no uso dos conceptos e á coherencia e articulación discursiva da exposición. Tamén terase en conta a corrección expresiva e gramatical.

4.2.1. Deste xeito, a cuestión *Física e Metafísica en Aristóteles* atenderá, entre outros contidos, á relación entre estas dúas “ciencias” e o seu obxecto de reflexión, a problemática principal da Física en canto “ás nocións de causa e ás formas de cambio” así como a contextualización desta problemática como eixo da Filosofía Clásica. **Cualificación máxima 4 puntos.**

4.2.2. Deste xeito, a cuestión *O problema Razón/Fe na Filosofía Medieval*, atenderá, entre outros contidos, á comprensión da diferenza entre “verdades de fe” e “verdades de razón”, “coñecemento racional” e “coñecemento por revelación”, entre o fideísmo e o logicismo ou o problema dos universais no Medievo. etc. **Cualificación máxima 4 puntos.**

4.2.3. Deste xeito, a cuestión *Ortega y Gasset: a razón vital*, atenderá, entre outros contidos, á explicar o significado de “razón vital” e a explicar a función contemporánea da filosofía verbo da realidade radical primeira e concreta (vida), etc. **Cualificación máxima 4 puntos.**